Raportul final al consilierului-auditor [1]

COMP/39.092 – Produse și accesorii pentru baie

(2011/C 348/08)

Acest caz vizează un cartel prin care producătorii de produse și accesorii pentru baie și-au coordonat prețurile și reducerile de pe piețele din Austria, Belgia, Franța, Germania, Italia și Țările de Jos.

ISTORIC

În urma unei cereri de imunitate depuse de Masco Corporation la 15 iulie 2004 în temeiul Comunicării privind clemența din 2002, Comisia a efectuat inspecții la sediile din cinci țări ale câtorva întreprinderi și asociații care își desfășoară activitatea în sectorul produselor și accesoriilor pentru baie, respectiv Austria, Belgia, Germania, Italia și Țările de Jos. În urma inspecțiilor desfășurate, întreprinderile Grohe, American Standard, Roca, Hansa și Dornbracht au depus, de asemenea, cereri de clemență. Comisia a acordat imunitate condiționată întreprinderii Masco la 2 martie 2005.

PROCEDURA SCRISĂ

Comunicarea privind obiecțiunile

La 26 martie 2007, în urma cererilor de clemență menționate anterior și după efectuarea investigațiilor ulterioare, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile (CO), care a fost notificată către 79 entități juridice deținute de 19 grupuri de întreprinderi [2]. Comisia a pornit de la premisa că destinatarii comunicării au participat, în măsuri diferite în ceea ce privește durata și gradul de implicare, la comiterea unei încălcări unice și continue a articolului 101 din TFUE (fostul articol 81 din Tratatul CE) și a articolului 53 din Acordul privind SEE pe piața produselor și a accesoriilor pentru baie [3] din șase state membre [4]. Conform CO, destinatarii și-au coordonat majorările de prețuri în mod periodic, au convenit asupra fixării prețurilor și au făcut schimb de informații comerciale sensibile. Comisia și-a anunțat intenția de a adopta o decizie de încălcare a dreptului comunitar și de a impune amenzi, în conformitate cu articolele 7 și 23 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 [5].

Accesul la dosar

Părțile au beneficiat de acces la dosar prin intermediul unui DVD. Declarațiile orale făcute conform comunicării privind clemența au fost puse la dispoziția părților în incinta Comisiei. În cadrul procedurii privind accesul la dosar, informații considerate inițial inaccesibile au fost puse la dispoziție părților în trei rânduri, sub forma unor DVD-uri suplimentare.

Extinderea perioadei de timp pentru transmiterea răspunsurilor la CO

Inițial, pentru a-și prezenta observațiile scrise cu privire la CO, destinatarilor comunicării privind obiecțiunile li s-a acordat un termen de două luni de la data primirii dosarului Comisiei, sub forma unui DVD. În urma cererilor formulate de câteva dintre părți și, de exemplu, din cauza dezvăluirii unor informații suplimentare și intervenirea perioadei vacanțelor, au fost acordate tuturor destinatarilor CO două prelungiri ale termenelor de o lună fiecare. În mod excepțional, aceste prelungiri generale au fost acordate în mod direct de către DG Concurență cu aprobarea consilierului-auditor. În plus, ca urmare a unor cereri motivate și justificate, consilierul-auditor responsabil în acea perioadă a acordat câtorva părți prelungiri individuale suplimentare. În general, părților li s-a acordat o perioadă de timp de aproximativ patru luni pentru a formula un răspuns la CO. Toate părțile au respectat termenul.

---

[1] În temeiul articolelor 15 și 16 din Decizia (2001/462/CE, CECO) a Comisiei din 23 mai 2001 privind mandatul consilierilor-auditori în anumite proceduri în domeniul concurenței (JO L 162, 19.6.2001, p. 21).

[2] Masco, Sanitec, Grohe, American Standard, Hansa, […], Villeroy&Boch, Duscholux, Duravit, Roca, Dornbracht, Kludi, Artweger, Rubinetteria Cisal, […], Mamoli Rubinetteria, RAF Rubinetteria, Teorema Rubinetteria și Zuchetti Rubinetteria.

[3] Piața produselor și accesoriilor pentru baie este compusă din trei grupuri de produse: (i) robinete și accesorii; (ii) cabine de duș; și (iii) produse ceramice.

[4] Austria, Belgia, Franța, Germania, Italia și Țările de Jos.

[5] Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului privind punerea în aplicare a regulilor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

PROCEDURA ORALĂ

Audierea

Toate grupurile de întreprinderi, cu excepția RAF Rubinetteria SpA, și-au exercitat dreptul de a fi audiate, audierile desfășurându-se între 12 și 14 noiembrie 2007 ([1]).

Expunerea faptelor

O expunere a faptelor a fost transmisă tuturor părților la 9 iulie 2009. Prin respectiva scrisoare, Comisia a atras atenția tuturor părților cu privire la anumite elemente probatorii, la care nu s-a făcut referire sau pe care nu s-a bazat, în mod special, în comunicarea obiecțiunilor, dar pe care Comisia intenționa să le ia în considerare la adoptarea deciziei finale. De asemenea, părțile au fost informate cu privire la posibilele concluzii la care puteau conduce probele aduse în sprijinul obiecțiunilor formulate deja în cadrul CO. Cu toate că probele specifice nu au fost luate în considerare în cadrul CO, acestea au fost incluse, totuși, în dosarul deja pus la dispoziție. Părților li s-a acordat un termen de trei săptămâni pentru a formula un răspuns la expunerea faptelor.

După consultarea Comitetului consultativ, o parte participantă la proceduri a solicitat o a doua audiere, invocând o durată nejustificat de mare a procedurilor administrative.

PROIECTUL DE DECIZIE

În urma declarațiilor scrise și orale ale destinatarilor, Comisia a menținut obiecțiile sale împotriva a 63 de entități deținute de 17 grupuri de întreprinderi și a decis încetarea procedurilor în cazul a două întreprinderi ([2]). În ceea ce privește întreprinderile menționate în proiectul de decizie, durata încălcării a fost redusă în mod considerabil în ceea ce privește majoritatea țărilor, iar durata generală a fost redusă de la aproape 19 ani la 12 ani.

În plus, în comparație cu mențiunile din CO, natura participării și intensitatea acesteia în cadrul încălcării au fost reduse pentru câteva dintre părți. Mai precis, doar opt întreprinderi au fost considerate responsabile de participarea în cadrul unei infracțiuni unice și continue în ceea ce privește întreaga gamă de produse și acoperire geografică, respectiv Austria, Belgia, Franța, Germania, Italia și Țările de Jos. Restul întreprinderilor sunt responsabile pentru o încălcare unică și continuă în țările unde participarea concretă a acestora la cartel a putut fi demonstrată, întrucât probele de la dosar nu sunt suficiente pentru a stabili cu certitudine faptul că aveau cunoștință sau că ar fi trebuit să aibă cunoștință, în mod normal, de acoperirea geografică generală a acordurilor de cartel. În special, cinci producători italieni sunt responsabili doar pentru contracte ilegale privind robinete, accesorii și produse ceramice, întrucât aceștia au participat și au avut cunoștință despre acordurile de cartel din Italia, unde acțiunile coluzive nu au privit cabinele de duș. Cu toate acesta, restul întreprinderilor sunt responsabile pentru o încălcare unică și continuă care vizează toate cele trei grupe de produse întrucât, chiar dacă nu au participat pe alte piețe ale produselor, aveau cunoștință (sau ar fi putut prevedea, în mod rezonabil) de faptul că acordurile anticoncurențiale vizează întreaga gamă de produse. Cu toate acestea, în vederea calculării cuantumului amenzii, vor fi luate în considerare doar vânzările pe care întreprinderile își desfășoară activitatea. În plus, decizia precizează existența unei prescripții în ceea ce privește amenzile care ar putea fi impuse în cazul Țărilor de Jos.

În fine, referitor la durata îndelungată a procedurilor administrative în cazul de față, reamintesc că articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale prevede că orice persoană are dreptul de a beneficia, în ce privește problemele sale, de un tratament într-un termen rezonabil din partea instituțiilor și organelor Uniunii. Cu toate că întreaga procedură a durat aproximativ cinci ani și șase luni, au trecut peste trei ani de

([1]) Deși toate grupurile de întreprinderi, cu excepția RAF Rubinetteria, au fost reprezentate în cadrul audierii, anumite entități juridice aparținând întreprinderilor American Standard, Duscholux și Sanitec nu au participat în mod individual, și anume Trane Inc (anterior American Standard Corporation), Duscholux AG, Allia SA/SAS, produits Céramiques de Touraine SA, Keramag Keramische Werke A.G., Keramag Vertriebsges. m.b.H., Keramag Belgium N.V. (SA), Keramag Netherlands B.V., Koralle Sanitärprodukte GmbH, Koninklijke Sphinx B.V., Sphinx Bathrooms Belgium N.V. (SA) și Pozzi-Ginori SpA.

([2]) […].

la notificarea comunicării privind obiecțiunile și aproximativ 31 de luni de la efectuarea audierii. Se pare că perioada care a urmat audierii a fost prelungită în mod considerabil, cu toate că, în acest interval, Comisia a emis o expunere a faptelor, a oferit părților posibilitatea de a formula un răspuns și, de asemenea, a analizat și evaluat câteva cereri privind incapacitatea de plată. În orice caz, rămâne deschisă chestiunea dacă timpul de care a avut nevoie Comisia pentru adoptarea prezentei decizii a încălcat principiul unui răspuns într-un timp rezonabil, de vreme ce nu există indicii că durata procedurilor ar fi afectat în mod negativ exercitarea dreptului la apărare ([1]).

După părerea mea, proiectul de decizie se referă exclusiv la obiecțiile asupra cărora părțile au avut posibilitatea de a-și face cunoscute punctele de vedere.

Consider că drepturile tuturor participanților de a fi audiați au fost respectate în prezenta procedură.

Bruxelles, 21 iunie 2010.

Michael ALBERS

([1]) Cf. Hotărârea CEJ din 21 septembrie 2006, cazul C-105/04 P, alineatul 35 și următoarele, Nederlandse Federatieve vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied (FEG).